

Beleidsplan

Sociaal Emotioneel Leren en pesten

Inleiding

Op de basisschool doen leerlingen veel cognitieve kennis en vaardigheden op. Daarnaast is het een plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten, kennis maken met de samenleving, met normen, waarden en omgangsvormen. Op school kan een leerling zijn sociale vaardigheden ontwikkelen en zich bewust worden van zijn sociale rechten en plichten. De school kan worden gezien als de maatschappij in het klein.

Op de Beatrixschool wordt veel aandacht besteed aan het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat. Hierbij vindt het team van de Beatrixschool het belangrijk dat er uniformiteit en eenheid heerst in het handelen van teamleden en andere personen die in de school werkzaam zijn of komen helpen. Daarom is er gekozen voor een schoolbrede aanpak ten opzichte van gedrag, als onderdeel van burgerschap.

Scholen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs hebben een wettelijke opdracht om in hun onderwijsaanbod aandacht te hebben voor burgerschap. Hierin zijn drie domeinen onderscheiden, namelijk democratie, participatie en identiteit.

Op school wordt een kind gestimuleerd voor zijn eigen mening uit te komen en respect te hebben voor de mensen, dieren en dingen om zich heen. Op de Beatrixschool wordt op diverse manieren aandacht besteed aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden, worden kinderen bewust gemaakt van hun sociale rechten en plichten en leert een kind meedenken en meebeslissen. De methode Kwink is hiervoor leidend.

In ons schoolklimaat zijn er grenzen en regels, wordt adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag, maar worden leerlingen bovenal aangemoedigd om positief en gewenst gedrag te laten zien. In dit beleidsplan kun je lezen welke regels er zijn opgesteld omtrent gedrag, welk gedrag er van iedereen verwacht wordt, hoe er op divers gedrag gereageerd wordt en op welke wijze er aandacht besteed wordt aan het sociaal-emotionele aspect van burgerschap.

Marieke Wolters-Bové (ib'er gr 1 t/m 4)

Meike Lubbers (ib'er gr 5 t/m 8)

Loekie Verzijlbergen (Kwinkcoach)

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Missie en visie	3
2. Sociaal veilig klimaat als basis.....	4
3. Kwink voor sociaal emotioneel leren.....	6
4. Monitoring	7
5. Pesten	8
6. Grensoverschrijdend gedrag.....	10

1. Missie en visie

Missie: Gelukkige kinderen!

Visie: Hart, hoofd, handen

Oftewel: voelen, denken en doen. Alle drie hebben we ze nodig. Het één kan niet zonder het ander; het is de rode draad van het onderwijs op de Beatrixschool. Bij ons op school willen we dat leerlingen leren wie ze zijn. Wie ben ik? Waar word ik blij van? Wanneer kom ik in een flow? Hoe leer ik? Hoe ga ik om met tegenslag? Wij vinden het belangrijk dat leerlingen een hoge mate van welbevinden ervaren. Naast het feit dat het fijn is om je goed te voelen, is welbevinden een voorwaarde om te kunnen leren. Dit geldt zowel voor cognitief als sociaal als praktisch leren.

Voor het hart werkt de Beatrixschool met de methode Kwink. De kinderen ontwikkelen de competenties behorend bij Sociaal Emotioneel Leren:

- Besef hebben van jezelf
- Besef hebben van de ander
- Keuzes kunnen maken
- Zelfmanagement
- Relaties kunnen hanteren

Daarnaast werken we gezamenlijk aan een sociaal veilig klimaat waarbij we steeds aandacht hebben voor het welbevinden van onze leerlingen.

2. Sociaal veilig klimaat als basis

Wanneer leerlingen zich veilig voelen en lekker in hun vel zitten, kunnen zij zich optimaal ontwikkelen. De basis van goede prestaties en het behalen van de hoogste opbrengsten ligt in het sociaal-emotionele welbevinden van de leerlingen. Op de Beatrixschool wordt daarom veel aandacht besteed aan het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat met aandacht voor het welbevinden van de kinderen. Er is er gekozen voor een schoolbrede aanpak ten opzichte van gedrag en pesten, waarin het pedagogisch handelen van de leerkracht centraal staat.

Er zijn heldere en eenduidige gedragsverwachtingen binnen de gehele school. Hierbij wordt uitgegaan van vijf schoolregels die in de school de basis vormen voor alle andere afspraken die gehanteerd worden.

- Ik mag zijn wie ik ben en de ander ook
- Ik ga vriendelijk met de ander om
- Ik ben verantwoordelijk voor wat ik doe en zeg
- Ik zorg voor een rustige en veilige omgeving
- Ik ga netjes om met alle spullen

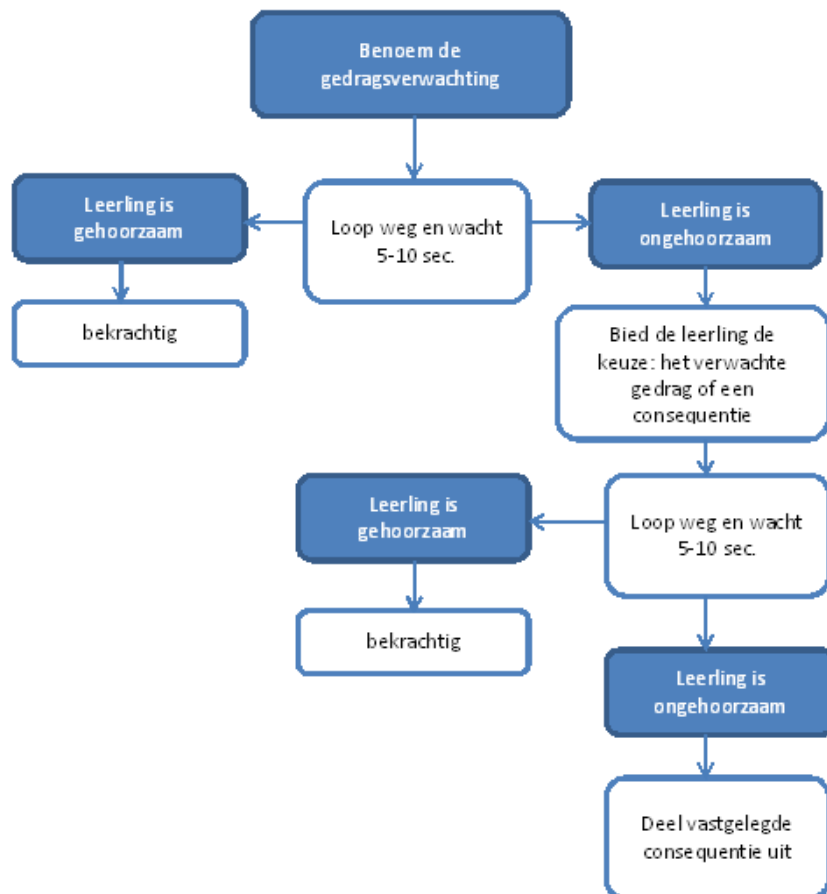
Basis hierbij is dat het 'onze' regels zijn en dat op school alle teamleden alle leerlingen feedback geven op hun gedrag. Dit kan zowel door te complimenteren als te corrigeren.

Door zich continu bewust te zijn van de gedragsverwachtingen en deze te benoemen, wil het team op de Beatrixschool ertoe bijdragen dat leerlingen aan de verwachtingen voldoen. Dit doen wij door:

- het gebruiken van positieve (groei)taal;
- het bekrachtigen van de gedragsverwachtingen;
- indien nodig de gedragsverwachtingen met de leerlingen te oefenen, door ze ook daadwerkelijk in de praktijk uit te voeren en uitproberen;
- het gebruiken van de reactieprocedure (zie hieronder);
- zelf het goede voorbeeld te geven.

De aandacht ligt, zoals beschreven, bij het helder benoemen van gedragsverwachtingen. Hierbij wordt in iedere klas desgewenst beloond door de groepsleerkracht. Dit kan zowel spontaan gebeuren als op structurele basis. De keuze is hierbij vrij voor iedere leerkracht om dit op eigen wijze in te vullen. De afspraak binnen de school is echter wel dat er daadwerkelijk beloond wordt en gewenst gedrag gestimuleerd en benoemd wordt. Vaak wordt er gekozen voor groepsbeloningen, maar er kan ook gekozen worden voor individuele beloningssystemen om zo een leerling net even de extra boost te geven om zich ook goed aan de afspraken te houden.

Hoewel de aandacht ligt op het belonen van gewenst gedrag, is het onvermijdelijk om ook kinderen te corrigeren en zo nodig te straffen wanneer zij zich niet aan de regels houden. Er wordt altijd geprobeerd om eerst het ongewenste gedrag te negeren en het gewenste gedrag te benoemen en belonen. Dit als doel om de leerlingen, die dit gedrag lastig vinden, te stimuleren om gewenst gedrag te tonen. Wanneer het kind ongewenst gedrag blijft vertonen, gebruiken wij de reactieprocedure die hieronder is weergegeven in een schema.

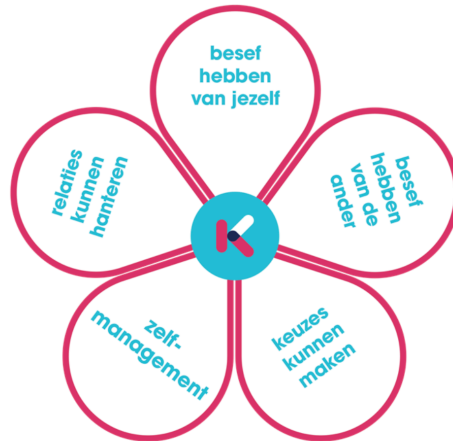

Wanneer een leerling aangesproken wordt door een leerkracht zal hij/ zij zoveel mogelijk apart worden genomen, zodat hij/ zij in alle rust kan spreken. Hierdoor creëren we een veilige sfeer, waarin een open en objectief gesprek gevoerd kan worden. Tijdens dit gesprek wordt de leerling gestimuleerd een keuze te maken die fijn is voor zichzelf en voor de ander. Dit noemen we de keuzecheck. Welke consequenties uitgedeeld worden bij het niet opvolgen van een gedragsverwachting bepaalt iedere leerkracht zelf. In de klas kan een leerling tijdens uit zijn/haar tafelgroepje geplaatst worden op een keuzeplekcheck of uitgesloten worden van een activiteit. We hebben afgesproken dat een consequentie passend is bij de overtreding en dat het onder toezicht van een medewerker gebeurt.

Wanneer een leerling herhaaldelijk de gedragsverwachtingen niet opvolgt, spreken we van grensoverschrijdend gedrag. Stappen die gevolgd worden bij grensoverschrijdend gedrag staan beschreven in hoofdstuk 5.

3. Kwink voor sociaal emotioneel leren

We werken gezamenlijk preventief aan een veilige school door de schoolregels en positieve gedragsverwachtingen centraal te stellen. Daarnaast werken we in groep 1 t/m 8 met Kwink, onze methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL), inclusief burgerschap en mediawijsheid. Onze leerlingen krijgen praktische, actuele en leuke lessen waarin de 5 gedragscompetenties centraal staan:

Kwink is gericht op preventie, gaat uit van de kracht van de groep en is gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Kwink voldoet aan de Wet op Sociale Veiligheid.

Meer informatie over Kwink is te vinden op [Voor ouders - Kwink \(kwinkopschool.nl\)](https://www.kwinkopschool.nl)

4. Monitoring

Tweemaal per jaar worden er diverse instrumenten gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gevoel van veiligheid van de leerlingen op de Beatrixschool te meten. Hiervoor worden gebruikt:

- Scol (groep 2) 1x per jaar alle leerlingen, 1x per jaar de zorgleerlingen.
- IEP HART en HANDEN (groep 3 t/m 8) 1x per jaar.
- Sometics (groep 4 t/m 8) minimaal 1x per jaar.
- Leerlingtevredenheid en daarin de Monitor sociale veiligheid (groep 6 t/m 8) 1x per jaar.

Na de afname van deze instrumenten, worden de resultaten geanalyseerd door ib'ers en leerkrachten.

Hierbij wordt gelet op:

- opvallende scores op groepsniveau
- opvallende scores op leerling niveau
- het gevoel van veiligheid bij de leerlingen
- de groepsvorming volgens Sometics

Naar aanleiding van deze analyses bespreken de ib'er en de desbetreffende leerkrachten de bijzonderheden in het pedagogisch overleg. Op basis van dit overleg wordt besloten of er actie nodig is door de ib'er, de Kwinkcoach of de Kwinkwerkgroep

Aanpak individuele leerling

Bij zorgen rondom een leerling is de ib'er de eerste gesprekspartner van de groepsleerkracht en ouders. Haar rol is de analyserend, adviserend en coachend. Zij zal eerst zelf tips geven en bij blijvende problematiek en met toestemming van ouders een externe (gedrag)specialist, psycholoog of orthopedagoog inschakelen. Bij een gezamenlijke hulpvraag kan ook de cjb-coach meedenken. Afhankelijk van de hulpvraag worden observaties gedaan, advies gegeven aan de leerkracht, interventies ingezet en eventueel een ondersteuningsplan opgezet.

Aanpak in de groep

De Kwinkcoach bezoekt Kwinklessen en coacht leerkrachten bij de transitie van deze lessen in de gehele lesweek. De Kwinkcoach is een opgeleide coach en zal dan ook deze rol vervullen hierbij. Wanneer er zorgen zijn in een hele groep kunnen zowel de Kwinkcoach als de ib'er een ondersteunende rol vervullen via observaties en het bedenken en uitvoeren van groepsbrede interventies.

Aanpak gehele school

De Kwinkwerkgroep initieert de schoolbrede aanpak en organiseert bijbehorende teambijeenkomsten en scholing. De Kwinkcoach is voorzitter van de werkgroep en coördineert de doorgaande lijn. De werkgroep kijkt ook naar de resultaten van de leerlingtevredenheid en monitor sociale veiligheid en bedenkt desgewenst schoolbrede interventies om het schoolklimaat en het gevoel van veiligheid van de leerlingen te verbeteren en voert deze met het team uit.

5. Pesten

Er zijn situaties waarin het wenselijk is onmiddellijk in te grijpen. Men kan hierbij denken aan situaties waarin de leerling zichzelf of anderen in een gevaarlijke situatie brengt, iemand pijn doet, spullen kapot maakt of wanneer kinderen zich (sociaal) onveilig voelen. Dit kan op het gebied zijn van pesten of het kan zijn dat we spreken over grensoverschrijdend gedrag. Ons beleid op gebied van pesten wordt in onderstaand hoofdstuk beschreven, het beleid op gebied van grensoverschrijdend gedrag komt aan de orde in hoofdstuk 4.

We spreken van pesten als het negatieve gedrag naar een ander doelbewust is, langere tijd aanhoudt en er sprake is van machtsongelijkheid. Het kan bijvoorbeeld gaan om minachtende opmerkingen over iemands uiterlijk, hobby of interesses. Het kan ook uitlopen op fysiek geweld tegen de persoon, zoals duwen, haren trekken, schoppen slaan. Het negeren van iemand kan ook een vorm van pesten zijn. Digitaal pesten is een vorm van pesten waar de gepeste zelfs in de thuissituatie last van heeft.

Uit wetenschappelijke literatuur over pesten blijkt dat je moet uitgaan van het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep om pesten te voorkomen. Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. Hieraan werken we op de Beatrixschool via de Kwink-lessen, waarin veel aandacht voor pesten is en daarnaast staat het centraal tijdens de week tegen pesten. Zo werken we preventief om pesten te voorkomen en vermijden.

Het is helaas onmogelijk pesten helemaal uit te bannen. Wat we als school wel kunnen doen, is zorgen voor een directe en duidelijke aanpak bij pestgedrag. Belangrijk hierbij is de samenwerking van alle relevante partijen (leerlingen, ouders/ verzorgers en teamleden).

Signalen die kunnen duiden op pesten:

- Plotseling veranderend gedrag van een kind.
- Vaak alleen staan in de pauze.
- Tijdens de pauze bij de pleinwacht gaan staan.
- Een spel is 'toevallig' steeds net begonnen als hij/ zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Andere kinderen reageren negatief op het gepeste kind, zijn/ haar familie, ideeën, uiterlijk etc.
- Niet naar buiten willen op of na school.
- Niet naar school willen en aangeven zich ziek te voelen als het naar school moet.
- Bepaalde kleding niet meer aan willen.
- Snel prikkelbaar of boos zijn.
- Zich onzeker voelen en bang zijn om fouten te maken.
- Niet of nauwelijks uitgenodigd worden voor verjaardagsfeestjes van klasgenoten.

Het signaleren van pestgedrag

Het is belangrijk dat iedere betrokkene die vermoedt dat een leerling gepest wordt, dit bespreekbaar maakt en aangeeft bij de leerkracht, zodat hij/ zij direct actie kan ondernemen. Dit kunnen het kind zelf, de ouders van het gepeste kind, een medewerker of andere kinderen op school zijn. Signalen worden altijd serieus genomen.

Wanneer er incidenten hebben plaats gevonden worden er gesprekken gevoerd met de betrokkenen. Per situatie (zowel bij incidenteel als herhaaldelijk pestgedrag) wordt door de leerkracht bekeken of het noodzakelijk is de ouders te informeren. Daarnaast worden de ib'er, gedragsspecialist en de directeur op de hoogte gebracht van de situatie door de leerkracht en er wordt melding van gemaakt in ons registratiesysteem Esis.

De steungroep-aanpak

Wanneer pesten wordt gesignaleerd en dit besproken is met de leerkracht, heeft hij/zij overleg met de intern begeleider. Alle informatie wordt op een rij gezet en eventueel wordt meer informatie gevraagd aan de betrokkenen. Wanneer er sprake is van een pesten zal de intern begeleider in overleg met de directie, de Kwinkcoach en de leerkracht(en) de steungroep-aanpak in werking zetten. Voor de groepen 5 t/m 8 wordt de aanpak ingezet zoals hieronder beschreven. Voor de jongste groepen is deze aanpak minder geschikt. Er wordt dan gekeken welke aspecten hieruit meegenomen kunnen worden om ook in de groepen 1 t/m 4 een peestsituatie te beëindigen.

De uitgangspunten van de steungroep-aanpak zijn:

- Pesten is een groepsprobleem
- Iedereen is verantwoordelijkheid
- De aanpak is gericht op het vergroten van empathie
- De aanpak is snel, positief en oplossingsgericht
- De gevoelens en niet de feiten staan centraal

De steungroep-aanpak wordt voorbereid en uitgevoerd door de intern begeleider en deze heeft hierbij korte lijnen met de groepsleerkracht(en). De ouders van de gepeste leerling worden geïnformeerd.

De aanpak start met een gesprek met de gepeste leerling om een beeld te krijgen van wat er is gebeurd en wie er bij zijn betrokken. Er wordt gesproken over de beleving en gevoelens van de gepeste leerling. Ook wordt gekeken welke kinderen het gepeste kind zouden kunnen helpen of steunen. Met de informatie uit dit gesprek wordt een steungroep samengesteld. Deze bestaat uit 6 tot 8 kinderen, inclusief de pester(s). De kinderen die gepest hebben wordt niet verteld dat zij in de steungroep zijn geplaatst omdat zij de betrokken klasgenoot pesten.

De volgende stap is een bijeenkomst met de steungroep die bij elkaar wordt geroepen om de gepeste leerling te gaan helpen. De gepeste leerling is hier niet bij aanwezig, maar zijn/haar verhaal wordt wel gedeeld en de empathie van de steungroep-leden voor de gepeste leerling wordt hierbij bevorderd. De verantwoordelijkheid voor het oplossen van pesten wordt aan de kinderen in de steungroep gegeven. Zij verzinnen ideeën en oplossingen die ervoor kunnen zorgen dat de gepeste leerling zich veilig en fijn voelt op school en gaan deze uitvoeren.

Binnen een week, maximaal twee weken, na de steungroep bijeenkomst wordt afzonderlijk met de gepeste leerling en alle steungroep-leden geëvalueerd. Wat is er veranderd en verbeterd? Als de situatie niet of nauwelijks is verbeterd, wordt een tweede ronde gesprekken met de steungroep gevoerd. Daarnaast kan er ook voor worden gekozen om een andere steungroep samen te stellen.

Een verslag van het verloop van de steungroep-aanpak wordt door de intern begeleider in ons administratiesysteem Esis en besproken met de leerkracht en ouders.

Onvoldoende verbetering

Wanneer blijkt dat de steungroep-aanpak te weinig effect heeft gehad, zal er naar andere mogelijkheden voor begeleiding gezocht worden, binnen of buiten de school. Hierbij kan gedacht worden aan o.a. sociale vaardigheidstraining voor de pestende en/of gepeste leerling. Ook onderliggende problematiek bij de pester(s), de gepeste leerling en de groep als geheel moet in de gaten worden gehouden.

6. Grensoverschrijdend gedrag

Wanneer ongewenst gedrag hardnekkig of ernstig is, is meer gerichte aandacht noodzakelijk. Hierbij spreken we van grensoverschrijdend gedrag. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke stappen worden genomen om in deze gevallen tot gedragsverbetering te komen.

We spreken in de volgende gevallen van grensoverschrijdend gedrag:

- pesten
- fysiek en verbaal geweld
- moedwillig vernielen of stelen van spullen
- wangedrag tijdens excursies en uitstapjes
- het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein onder schooltijd
- gebruik van mobiele telefoon zonder toestemming
- herhaaldelijk niet houden aan de regels en/of opvolgen van gedragsverwachtingen
- herhaaldelijk fysiek geweld
- brutaal gedrag

Wanneer er sprake is van bovenstaand grensoverschrijdend gedrag door een leerling, biedt betreffende leerling altijd eerst zijn excuus aan betrokken personen aan.

Pesten

Zie hoofdstuk 2 voor de stappen die genomen worden wanneer er sprake is van pesten.

Fysiek en verbaal geweld

Schelden, slaan, schoppen of vechten in school of tijdens de pauze is ontoelaatbaar. Het kind dient zijn excuses aan te bieden en zal tijdens het buiten spelen aan de kant op een bankje worden gezet, om gedurende een bepaalde afgesproken tijd het spel van de zijlijn te moeten aanschouwen. Dit kan, afhankelijk van de ernst van de overtreding gelden voor 10 minuten, de hele pauze of meerdere pauzes.

Moedwillig vernielen of stelen van spullen

Het bewust stuk maken of stelen van eigendommen binnen school (schooleigendom, eigendommen van personeel of leerlingen) is onacceptabel. In geval van moedwillige vernielingen of stelen van eigendommen van andere kinderen dienen ouders de schadevergoeding onderling regelen. Bij moedwillige vernieling of stelen van schoolspullen dienen de ouders (de leerling) de onkosten te vergoeden.

Wangedrag tijdens excursies en uitstapjes

Het kind wordt uiteraard ter plekke tot de orde geroepen. Als het kind gedurende de hele excursie onacceptabel gedrag blijft vertonen, kan in overleg met de directie en/of de ouders worden besloten het kind de volgende keer op school te laten. Het kind wordt dan uitgesloten van 1 of meerdere uitjes. Of het besluit wordt genomen dat de leerling de volgende keren alleen nog mee kan, als één van de ouders/verzorgers meegaat om de leerling te begeleiden.

Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein onder schooltijd

Indien een kind onder schooltijd zonder toestemming wegloopt, wordt meteen telefonisch contact opgenomen met de ouders. We verwachten het kind, wanneer het terecht is, direct weer terug op school. Er wordt zo spoedig mogelijk een afspraak gemaakt met de ouders over de ontstane situatie.

Gebruik van mobiele telefoon zonder toestemming

Het is niet toegestaan dat kinderen onder schooltijd en na schooltijd in school hun mobiele telefoon gebruiken. Gebeurt dit wel, dan zal de leerkracht deze in beslag nemen. De telefoon kan om 16.00 uur opgehaald worden.

Herhaaldelijk niet houden aan de regels en/of opvolgen van gedragsverwachtingen

Herhaaldelijk fysiek en verbaal geweld

Brutaal gedrag

Onder brutaal verstaan wij het bewust niet luisteren naar of negeren van de leerkracht, dan wel het leveren van onbehoorlijk commentaar/ discussie. Ook gedrag waaruit een gebrek aan respect voor de leerkracht blijkt, al dan niet in de vorm van lichaamstaal, wordt gezien als brutaal gedrag.

Wanneer een leerling:

- brutaal gedrag vertoont
- zich herhaaldelijk niet aan regels houdt
- herhaaldelijk na het volgen van de reactieprocedure niet het gewenste gedrag vertoont
- of herhaaldelijk fysiek geweld gebruikt

wordt door leerkracht, directie en ib'er bepaald of er sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

Het volgende stappenplan wordt gevolgd en alle stappen van het stappenplan worden geregistreerd in Esis (soort registratie: notitie) door desbetreffende leerkracht.

1. De leerling wordt aangesproken op zijn gedrag en krijgt een **eerste officiële waarschuwing**. Dit wordt altijd gedaan in overleg met de directie. Er volgt een sanctie: de leerling maakt (straf)werk in een andere groep (minimaal 2 groepen hoger of lager), de leerling wordt uitgesloten van een activiteit of er wordt een andere passende maatregel genomen. De ouders worden ingelicht. De leerkracht maakt een notitie hiervan in Esis (soort registratie: incident).
2. Bij een tweede keer wordt de leerling aangesproken op zijn gedrag krijgt in overleg met de directie een **tweede officiële waarschuwing**. Dezelfde sanctie volgt: de leerling maakt (straf)werk in een andere groep (minimaal 2 groepen hoger of lager), de leerling wordt uitgesloten van een activiteit of er wordt een andere passende maatregel genomen. Er wordt een gesprek gevoerd met de leerkracht en ouders en hierbij is ook de ib'er/ directie aanwezig. Het vervolgtraject met mogelijke gevolgen (zie volgende stappen) worden besproken. De leerkracht maakt ook hiervan een notitie (soort registratie: incident).
3. Bij een derde keer binnen twee maanden volgt in overleg met directie een **eerste time-out van een dag**. Ouders dienen hun kind dezelfde dag van school op te halen om thuis op te vangen.
4. Als binnen twee maanden voor de vierde keer grensoverschrijdend gedrag plaats vindt, volgt in overleg met directie een **tweede time-out van een dag**. Ouders dienen hun kind dezelfde dag van school op te halen thuis op te vangen.
5. Wanneer wederom grensoverschrijdend gedrag plaats vindt binnen enkele maanden na de eerste officiële waarschuwing wordt overgegaan tot het protocol schorsing en verwijdering van leerlingen. De besluitvorming hierover ligt bij het bestuur (Stichting Spaarnesant). [Spaarnesant Informatieplein - Bijlagen en protocollen veiligheidsbeleid 2017.pdf - Alle documenten \(sharepoint.com\)](#)